

Vreme včeraj: najvišja temperatura 9,8, najnižja 4,7, ob 19. uri 5,3. Zračni tlak 1018,3 naraščajo, vlaga 53 odst., veter 27 km/h, verovzročnik: suni, no 46 km/h, nebo 7 des, oblaki, morje rahlo razburkano.

Meščani, delavci, protifašisti!

15. decembra bo 20. obletnica ustrelitve Pinka Tomažiča in njegovih tovarišev Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadjana.

Fašistični poseben tribunal, ki jih je obsodil na smrt, je hotel s tem dati trdo opozorilo protifašističnemu gibanju, ki se je vedno bolj organizirano in samostojno razvijalo v naši državi, medtem ko je zadržalni režim pogoltno državo v napadalno vojno.

Obsojena in ustreljena Tomažiča ter njegovih tovarišev sta bili samota in zločin, ki sta dali novega zagona za borbo Slovencev in Italijanov tega ozemlja.

Pinko Tomažič, mladi slovenski razumnik, bорец in voditelj aktivnega protifašizma, je bil in je blestev vzgled poguma ter požrtvovalnosti do žrtvovanja življenja, predan stvari svobode, socialni pravičnosti in bratstvi enotnosti med Slovenci in Italijani v obrambi narodnostnih pravic.

Ob spominu na junaka mučenika Pinka Tomažiča in njegovih borbenih tovarišev, slovenski in italijanski demokrati tega ozemlja poudarjajo skupno obveznost za nadaljevanje borbe za svobodo, proti vsakemu poskusu obnove fašizma, za mir in bratstvo med narodi.

Mučenikov se bomo spomnili v NEDELJO, 17. DECEMBRA OB 15. URI NA STRELISCU NA OPČINAH.

Govorila bosta Josip Koso in Giovanni Postogna.

Predseduje Bruno Pincherle.

OBOR ZA PROSLAVO ZVEZA PARTIZANOV TRŽAŠKEGA OZEMlja

Državno združenje italijanskih partizanov

Italijanska zveza partizanov

Združenje antifašističnih političnih preganjancev T.O.

Državno združenje italijanskih antifašističnih političnih preganjancev

Strupen protislovenski napad videmskega dnevnika

Manjše občine imajo vso pravico do zastopnika v upravnem svetu

Pokrajinske turistične ustanove

Zato je naravno, da bo treba v novi upravni svet PTU izvoliti enega od županov slovenskih občin

Prav sedaj, ko v Beogradu zaseda mešni odbor za izvajanje določil posebnega statuta, je šovinistični »Messaggero Veneto« načel vprašanje, ki zadeva zastopstvo slovenskega predstavnika v upravnem svetu Pokrajinske turistične ustanove. »Me« trdi, da je bila zadeva že pred časom na dnevnem redu, potem arhivirana in da je sedaj spet aktualna. Slovenski predstavnik naj bi bil imenovan v upravnem svetu, ki je po vsej verjetnosti sprejel mednarodnih obveznosti, izbira pa naj bi padla na župana republiške, županske ali dolinske občine. Obstaja nevarnost, da se bo to zgodilo, pravi »Me«, kajti vse kaže, da bo do imenovanja prišlo v kratkem. Šovinistični list nato izvaja še svoje zaključke tehničnega in političnega značaja, ki so s tehnične strani neresni, s politične pa tipično šovinistični in protislovenski — kot je pač to običaj za »Me«.

Ne glede na dejstvo, da imamo Slovenci na osnovi londonskega sporazuma nesporno pravico zastopstva v vseh javnih ustanovah, in torej ne samo v Pokrajinski turistični ustanovi, pa gre v tem primeru le za izvajanje določil predsednika republike od dne 27. avgusta 1960 št. 1044, ki med drugim določa, da sestavljajo upravni svet predstavniki iz raznih občin, ki imajo v pokrajini vsaj 1000 prebivalcev. V čl. 5 je pod točko c) določeno, da je v upravnem svetu tudi župan glavnega mesta, medtem ko predpisuje točka f) imenovanje župana manjše občine v pokrajini.

Uz tega, torej jasno sledi, da mora biti v upravnem svetu Pokrajinske turistične ustanove zastopnik tudi župan manjše občine, ki pa na svojem področju ne sme izključiti zastopstva letoviških in turističnih ustanov, kot ga ima — oziroma ga bo imela — devinsko-nabrežinska občina. Povsem naravno je torej, da bo moral biti na osnovi določil predsednika republike imenovan župan manjše občine, in sicer dolinske, županske ali republiške. V našem primeru bi lahko dodali tudi miljsko, kakor tudi Pokrajinska turistična ustanova trga vsako leto nove turistične prospekte o jami pri Briskih? In zakaj v svojih prospektih omenja lepote tržaške Svice (Glinščice)? Zakaj je tedaj področje Repentabore proglaseno za področje, ki je pod nadzorom akribistov za spomenike? In zakaj je bila prav pred nedavnim za tako področje proglasena tudi pokrajina, ki zajema dober del dolinske občine? Itd.

Ob kraski občini in dolinski občini imata torej tudi v tehničnem razlogu vso pravico do zastopstva v upravnem svetu PTU, da ne govorimo seveda o pravici do zastopstva, ki nam jo daje londonski sporazum.

Vsekakor pa je stališče »Me« značilen primer šovinističnega obravnavanja določene vprašanja, ki ima — žal — za seboj tudi vrsto narodnostnih nesporazumov.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO

TRST-UL. MONTECCIO 6-11. TELEFON 93-908 IN 94-638

Postna uredba 559

PODRUŽNICA GORICA

Ulica S. Pellico 1-11, Tel. 33-82

UL. SV. FRANCISKA št. 20 - Tel. št. 37-338

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800, šestmesečna 3300, letna 6400 lir - F.R.R. v t. eno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-3374 - Za F.R.R.: ADIT, Ulica 3-1, Tel. 11-9238, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600/14-3-375

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, obrtniški 90 lir - Mali oglas 30 lir beseda - Vsi oglasni se naročajo pri upravi

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO

Izdaja in tiska ZTT, Trst

Tržaški dnevnik

Danes se nadaljuje redni pouk na vseh šolah

Zaključena dvodnevna stavka profesorjev na srednjih šolah

Tudi včeraj so stavkali skoraj stoodstotno na vseh srednjih šolah - V pričakovanju izida razgovora glede osnovnih šol

Včeraj se je zaključila dvodnevna stavka na srednjih šolah, ki so jo v vsedržavni napovedi merili napovedale sindikalne organizacije šolnikov. Na našem področju so se stavke udeležili tudi profesorji in svetovalci slovenskih srednjih šol. Tudi včeraj so se na slovenskih in na italijanskih srednjih šolah udeležili stavke skoraj stoodstotno vsi profesorji in ravnatelji šol, tako mestu, kakor na podeželju. Pri tem nismo omenili, da ni bilo niti včeraj niti predhodno nobenega stavkeškega primera na strokovni šoli v Dolini in da se nam je v včerajšnjem poročilu vrnila neželjena pomota glede stavkokašiva na strokovni šoli v Dolini.

Danes se torej redno nadaljuje pouk na vseh šolah, ni pa se znano, kaj bodo sindikalne organizacije odločile glede nadaljevanja sindikalne stavke šolnikov na srednjih in osnovnih šolah. Kakor je znano, niso namreč tokrat stavkali na našem področju šolniki na osnovnih šolah v pričakovanju razgovora sindikalnih predstavnikov z ministrskimi predstojniki.

Ob začetku stavke na srednjih šolah so sindikalne organizacije, kakor tudi Sindikat slovenske šole v Trstu, napovedale, da bo vladni organi nečesto pristali na zahteve šolnikov glede dopolnilne dolo-

Do te sindikalne akcije in stavke je prišlo, kakor smo že poročali, tudi v včerajšnjem številu, ko so se na večini šol prijavili na zahteve šolnikov glede dopolnilne dolo-

Delegacija PSI prispela v Ljubljano

Na vabilo glavnega odbora SZDL Slovenije je prispela včeraj v Ljubljano delegacija Socialistične stranke Italije, in sicer tržaške, goriske, videmske in pordenonske federacije. Delegacija vodi italijanskega zastopnika Arinaldo Pittoni.

Med obiskom bo delegacija z zastopniki SZDL Slovenije in italijanskimi predstavniki izmenljiva mnenja, in izkušnje obeh socialističnih gibanj. Po-

Obisk dr. Mazze v industrijskem pristanišču

Vladni generalni komisar dr. Mazza je izrazil včeraj predsedniku ustanove industrijskega pristanišča odvetniku Fortiju svoje zadovoljstvo pri razvoju, ki ga je dosegla v desetih letih svojega obstoja. Dr. Mazza si je namreč posebno ogledal industrijsko pristanišče in naselje S. Sergio. Pri tem se je posebno zanimal za vsa javna dela na tem področju.

Nadaljevanje kongresov šolnikov in geofizikov

Včeraj se je nadaljevalo delo na vsedržavnem zasedanju didaktičnih ravnateljev in profesorjev osnovnih šol. Glavni poročili sta imela zjutraj profesor katoliške univerze v Milanu Dr. Laeng na temo »pedagoške posledice« in profesor Catalano iz Messina. Popoldne se je odprlo razpravo o teh poročilih in udeležencev zasedanja.

Proti večeru je priredilo tržaško županstvo vsem udeležencem sprejem v muzeju Revoletta. Pozdravil jih je župan dr. Franzl, ki je dejal, da je razstave v muzeju sedaj glavna naloga, saj je od tega odvisna prihodnost vsega naroda. Ogromni napredek tehnike terja namreč velikih naporov, če hočemo ostati v koraku s časom.

Včeraj se je tudi nadaljeval mednarodni kongres fizikov. Na njem so podali številna poročila o seizmičnih pojavih, o kriterijih njihovih tolimačenj itd. Spregovoril je

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

Novi prodajalci se zelo lepo urejena ter zavzema 400 kvadratnih metrov prostora, modernih pulov 600 metrov. V prodajalni prodajajo najrazličnejša živila, plačajo, npr. ter je v njej urejena tudi moderna mesnica. V bistvu gre za prvo prodajalno takega tipa v Trstu, kjer je pod novo streho združena prodaja najrazličnejših gospodinskih potrebščin. Poskrbel so tudi za estetski izgled ter je prodajalno svetlo in zračno, pri čemer lepo kontrastno učinkujejo črna stebra,

V torek enotna stavka tržaških ladjedelnice

Stavka bo trajala tri ure in predstavlja začetek bitke za preprečitev likvidacije ladjedelniške industrije

V torek bo tudi v Trstu enotna tri ure trajajoča stavka ladjedelnice, ki so jo v vsedržavni okviru napovedale sindikalne organizacije. Ta stavka pomeni pomemben korak v borbi delavcev ladjedelniške industrije za izboljšanje njih delovnih in življenjskih pogojev ter zlasti v borbi za zagotovitev delovnih mest. Kot je znano obstajajo vladni načrti, da se zniža proizvodna sposobnost italijanskih ladjedelnice za eno tretjino. Letna proizvodnja bi torej padla od 750 tisoč na 550 tisoč ton, pri čemer bi se znižalo število zaposlenih od 37 tisoč na 27 tisoč delavcev. Pri izvedbi tega načrta bodo v prvi vrsti prizadete državne ladjedelnice in torej v našem primeru največje tržaško industrijsko podjetje ladjedelnica Sv. Marka ter z njo tudi Tovarna strojev Sv. Andreja.

FIOM-CGIL je že pred časom podprla, da je treba preprečiti te načrte in da predstavljajo edino perspektivo enotne borbe za prenovitev delovnih pogojev, s čimer naj se prisili odgovorne organe, da bodo vodili novo ustrezno pomorsko politiko. Treba je doseči, da se bo prenehalo govoriti na likvidacijo pomorstva, temveč obratno o obnovitvi rednih pomorskih prog, ladjev in logistiki tudi o okrepljeni ladjedelniški industriji.

Jutri in v nedeljo kongres tržaške KD

Včeraj so se zaključile predkongresne skupščinske sekcije Kršćanske demokracije v Trstu. Na likvidacijo pomorstva, legat za 20 izrednih pokrajinskih kongres v pripravi na 8. vsedržavni kongres v Neaplu. Pokrajinski kongres bo v soboto in nedeljo. Vsedržavno vodstvo bo predstavljalo na kongresu nacionalni svetnik Giordano Marchiani iz Bologna.

Pokrajinsko vodstvo socialdemokratske stranke pa je določilo svoj kongres za 13. in 14. januar 1962. Na njem bodo izvolili novo vodstvo. Skupščinske sekcije se bodo priselile prihodnje dni.

Hvale vredno dejanje

Za praznik sv. Miklavža je mati nekega otroka, ki obiskuje občinski vrtec pri Sv. Vidu, dala na razpolago voditelju pet hramilnih knjig, ki so jih dobili petim otrokom vrta, ki so marljivo in potrebni pomoči. Zupanstvo daje to dejanje človeške solidarnosti za zgled in izražajo, da bi ga še drugi posnemali.

Iz sodnih dvoran

Preveč enostavna poroka

Zbrisal je ime svoje žene na poročnem listu in napisal ime svoje nove prijateljice - Kradli so lovorove veje in rože

Pred pretorijem Brencijem so se morale zagovarjati včeraj štiri osebe, ki so jih obdolžili, da so kradle lovorove veje in rože. Glavni obtožbenec je bil 25-letni Franco, ki je bil obtožen, da je v Turinu, da jo ima zelo rad in da bi se hotel z njo poročiti. Dekle pa je zvedelo, da je že poročena. Mistero je priznal to dejstvo, a je priporočil, da je sicer poročena s hčerko ameriškega konzula v Trstu, a da preden pride do razporka, v tem razdobju je Mistero zašel v Videm, kjer je srečal neko drugo dekle, tudi njej je obljubil, da se bo poročil z njo. Dekle je nato prišla v Trst, kjer je srečala svojega moža, ki je bil obtožen, da je kradel 50 vrtnic, ki jih je podaril svoji ženi. Mistero je priznal, da je kradel vrtnice, da je kradel vrtnice in eno posodo z limoninim stebrom v nekem drugem vrtu. Mistero je dodal, da je kradel vrtnice in eno posodo z limoninim stebrom v nekem drugem vrtu. Mistero je dodal, da je kradel vrtnice in eno posodo z limoninim stebrom v nekem drugem vrtu.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G. Gozzi 5, 22-letni Domenico Dodich iz Ul. Molino a vento 70 ter 22-letni Armando Cerni iz Ul. Bergamasco 16.

Mistero in ostale sodbotožence so obdolžili, da so ukradli več lovorovih vej na tržaški obali, in sicer v bližini hotela »Riviera«. Prvi trije obtožbeni so bili obdolženi, da so ukradli pri neki vili pri G. G

ZVEČER PO IZREČENI OBSODBI

DVAJSETICA

Milan Bolčič

«Le pogumno,» sem mu rekel, ko sva se zvečer po izrečni obsodbi za vedno poslovila s prijateljskim objemom. Smejale se je kakor vedno, le nekaj bolj živčno in glasneje, ko smo se poslovljali od nje, in ko so nas priganjali zopet v celice.

Poslovili smo se od vseh devetih, ki jim je nad glavo plavala smrt. Vsi so bili nenavadno mirni; premagovali so se in nas vzpodbujali, naj se pri nadaljnjem delu spominjamo njihovih žrtv.

Sestdeset se nas je v pritičnem prostoru tržškega zapora med seboj poslavljalo. Besede so se prepletale vse vprek, in med te besede se je sunkoma razceval glasen Pinkov smeh vsakokrat, ko mu je kdo hotel dati poguma.

«Potrebno je bilo, potrebno,» je odgovarjal. «Saj ni nič takega. Le pogumno delajte naprej!»

Mnogo takih in drugih misli sili v omedlel spomin v tem času, ko mineva dvajset let, odkar so strelali na Opatih zarezali v srca naših ljudi hudo rano, iz katere smo pozneje črpali sile v odločilnih trenutkih.

Vidim Pinkovo sliko, ki je nanjo — bilo mu je štirinajst let — napisal svojo poezijo, posvečeno bazovskim junakom.

Vidim ga...

In še posebej mi danes prihaja v spomin dogodek, iz brezštevilne vrste dogodkov, ki so se naglo vrstili tik pred procesom, ko so nas iz raznih zaporov spet zbrali v tržškem Koronju.

Trije smo prestopili prag celice, ki je bila naše novo bivališče, ko so nas pripeljali iz koprškega zapora. Ni se še poleglo škrtanje ključavnice za nami, ko se na steni zasliši iz sosedne celice trkanje. Takoj sem odgovoril s trkanjem, in začel se je pogovor s pomočjo znane zaporniške abecede. V sosedni celici je bil Pinko. Vprašal je, ali smo lačni in če želimo zelja, ki so mu ga bili malo prej poslali od doma. Kmalu zatem se odpro vrata in paznik prinese lonce zelja. Nekajkrat premeša z leseno žlico v loncu in mi ga nato izroči.

Pridno smo zajemali vsi trije. Nenadoma začutim pod zobom nekaj trdega. Izpljunem ves zalogaj. Na tleh zaženem vrtanje, da posveti nikljasta dvajsetica. «Glej, glej,» vzkliknem, «dvajsetico sem našel. Kmalu bi jo bil požrl!» Že sem se pripravil, da bi o stvari še dalje ugibal, ko se oglasi tovariš Fran in resno reče: «Veš, to menda ni kar tako slučajno. Vem, da včasih na smrt obsojeni požrejo kak pred-

met, da pozneje laže spoznajo njihovo truplo. Mislim, da so Pinku nalašč poslali dvajsetico za vsak primer, če bo obsojen na smrt, kakor mu grozi; toda on je ni našel.»

Neprijetno nas je prizadela ta ugotovitev. Spet se oglasi Fran: «Kar meni jo daj, mu jo bom jaz izročil in ga poučil, kako naj se ravna.»

In naslednjega dne, ko smo odhajali, da zaje-memo nekaj dihljavega zraka na dvorišču, je Fran izročil Pinku dvajsetico in ga je primerno poučil.

«Rekel je,» mi je pozneje dejal Fran, «da je v redu in da jo bo hranil za tisti trenutek...»

«Kaj ste si mislili tiste trenutke?» me je pozneje kdo vprašal. Res, kaj smo si mislili? Misli je bilo toliko, da so se le s težavo urejale v zaokrožen smisel, ali pa so sploh zmedle, komaj so se začele porajati. In vendar: Ko sva se s Pinkom objela in sem mu s komaj slišnim glasom rekel: «Le pogumno,» mi je krepko in veselo odgovoril: «Nam, ki gremo, ni treba več poguma; tega potrebujete vsi vi, ki boste ostali. Pogumno naprej!»

In tedaj se je iznenada, sam ne vem, kako, v meni porajala misel: Kdo ve, če ima pri sebi dvajsetico?...

SABINO COLONI: «Zamamovana noč» (Noče segnata). Ena izmed 28 slik v novi, enakovredni izrazni tehniki, ki jih slikar razstavlja v Občinski galeriji.

SABINO COLONI (KLUN) V OBČINSKI GALERIJ

Slikar širokega zamaha in nagonke impulzivnosti

Bolj kot barvne kretnje - določena značilnost potez

Ze na svoji prvi razstavi v galeriji Scorpione je tedaj komaj 18-letni Sabino Coloni (Klun) pokazal neugnan slikarski zagon v velikih ekspresionistično zasnovanih oljih in pozneje je pokazal še več te sile na 10-metrski novorealistični stenski sliki v Ljudskem domu nad Ulici Madonina. Nagibenje u-stvarjati velike slike je pač pri njem naraven izraz pre-kipevajoče umetniške sile ne-mirnega duha, ker tak je Co-roni, ki skuša venomer du-ševno rasti v višino in širi-no z neumornim samozoba-ževanjem.

Tako tudi sedaj na tej raz-stavi v Občinski galeriji pre-ključuje velika olja neobičajno kompaktno obdelane in polne barvnopigmentne napa-dalnosti, da se nam dozeva-jo kot sklenjene vrste gro-zdeh železnih viteških o-

prem, katerih oklepi pa so bogato pokriti z dekorativno izrezljanimi okraski. Slično izbijanje dekorativnosti v njegovi novi informaciji u-smeritvi je največja nevar-nost nadaljnjega razvoja, ka-teri pa se Coloni veče izo-giba. Razstava napravlja ze-lo celovit vtis zaradi enotne zasnove del v katerih teori-jo osnovno dominantno črno-rjavo, drzno potegnjene, kol-ičasto krepke poteze, ki se si-kovito križajo nad različno, prejšibko obarvanimi ozadi-ji in žvahnjejsimi nosilnimi ploškami potez. Oblika teh potez pa je taka, da teori-jo lahko spoznaven znak, sku-pinski znak, vseh slik. Colo-ni se torej izraža bolj kot z barvnimi kretnjami, raje z določeno značilnostjo potez, in se je potemtakem opred-ili v skupino slikarjev zna-kovnikov, kot je Capogrossi

z razliko, da je pri njem manj racionalnega. Ni razum-ski temveč impulzivno nago-nski. Zasnova slik se mu izoblikuje šele med delom sa-mim; med delom, ki je oči-vidna improvizacija veli-menentnega sproščanja na dnu podzavesti nakopičenih bar-nih naponov. Tako se mu torej med slikanjem pogo-ma izkristalizira vodilna mi-sel, ki omogoča potem poime-novanje dokončane dela. Coloni kot rojen slikar, pa se tega seveda sam niti ne za-veda, ko pravi, da ob pri-četku zasnove novih slik na-ve kako naj jih naziva. To-da izrazitelo dokaz temu najdemo v večini podob, saj v sliki «Prozor» v časa ble-ščeča bela lisa sredi mračne temine za znakovno mrežo masenih črnih potez vsesko-kr posreduje občutljivemu opazovalcu res močan občut-ek upanja v sveteljši bodo-nost. To se bolje razume on-ti, ki ve za slikarjev sve-tovni nazor. Tega pa ni te-ko ugneti, ker najvidnejše mesto razstave zavzema slika «Poklon Gagarinu» v kateri se oplata rdeča plošče žiri nad belomodrim ozadjem v kozmični prostor. Coloni-jeva domišljija pa se pogreza tudi globoko nazaj v preteklost, ko nam v slikah «Bronasta doba» in «Zelena doba» sku-ša pričarati v barvah zgošče-no sintezo obeh prazgodovinskih dob, osvetljenih v medli luči tedanjega kultur-nega napredka človeštva, in ki nam ju slikar približuje za trenutek nekako tako, kot pogled v nočno pokrajino; ki jo za trenutek razsvetli blisk. Kdor pozna Coloni-jevo, da je znanja in prosvete želen. In to se potem posredno zr-čali tudi v njegovem slikar-stvu. Zato ne smemo njegova dela presojati zgolj iz čisto formalnega stališča, temveč tudi iz vidika likovnega ustvar-ja, ki neumorno išče no-vih poti v upodabljanju iz-umetnosti in to v vedni ne-varnosti, da ubere slepo ste-zo, ki ne vodi razen mi-mo primitivne dekorativno-sti, prav nikamor, kot edino le nazaj k izhodišču zopet-nih poizkusov iskanja nove poti, ki naj jo končno dode- do svojstveno popolne iz-raznosti.

MILKO BAMBIC

Knjiga o procesu v Jeruzalemu

Rednim zvezkom, ki jih izdaja v knjižni zbirki «Skol-kas», je Mladinska knjiga v Ljubljani že dni pridružila izredno izdajo z močnim ak-tualnim podokom. To je «Proces v Jeruzalemu» Her-bertha Gruena, ki je kot do-pisnik slovenskega tiska oseb-no spremljal potek prvega de-la Eichmannovega procesa. Avtor ni zasledoval le po-teka sodnega dogajanja, tem-več je posegel tudi med do-kumentarno gradivo, popisal odmeve procesa v svetovni javnosti in dodal številne drobne reportažne vtise o današnjem Izraelu. Njegova izjava je tako vseskozi za-nimiva.

FILATELIJA

Emisijski program FLRJ za leto 1962

Naj navedemo v samem začetku v tolažbo filatelis-tov, da so pristojni krogi v Jugoslaviji izjavili, da ne bo več ključnih znakov in mislimo in da bo s tem ena izmed preglavic manj.

Turistična serija 9 znakov bo izšla v začetku meseca februarja v naslednjih vred-notah: 15 din. Jajce, 15 Por-torož, 25 Popova Sapa, 25 Zadar, 30 Boka Kotorska, 30 Hvar, 50 Džerdap, 50 Ra-ter 100 Zagreb. Skupna no-minala 240 din.

V počastitev agencij OZN bodo izšle naslednje vredno-te: 25 UNISKO, 25 UNICEF, 50 UNESCO in 50 din OMS, v skupni nominali 150 din.

Prihodnje leto bo pred-slednik marial Tito znakov-ju 70-letno rojstvo in za-to priložnost so predvidene 3 znakov, ni pa izključeno, da bo izšla samo ena. No-minala bo zato 85 din v pr-vem ali pa 50 v drugem primeru.

Znamka za 25 din in blok za 500 din bosta posvečena novi ustavi FLRJ. 40-letnico izhajanja časopi-sa BORBA bo proslavila znamka za 25 din. Prvo zasedanje AVNOJ v Bihu je bilo leta 1942 in znamka za 25 din bo pro-slavila ta jubilej. Leta 1962 bo v Jugosla-viji evropsko prvenstvo v lahkostletiki in ob tej pri-

ložnosti bo izšla serija 9 znakov. Nominala bo precej visoka: 1135 din v vredno-tah, 15, 25, 30, 50, 65, 100, 150, 200 in 500 din.

Ob mladinskem dnevu bo- do to put na vrsti živali s serijo 9 znakov in nomina-la 655 din. Najnižja vredno-ta bo 15 din in najvišja 200 din.

Nova serija 12 znakov bo prikazovala Jugoslovansko umetnost v preteklosti. Ta serija se bo začela z 10-di-narsko in končala pri 500-dinarski s celotno nomina-lo 1465 din.

Naj omenimo še tradicio-nalni RK in Teden otroka z običajnimi vrednotami franko in porto.

Ce pa nam vse to ne bi bila nobena izredna znamka bodo mo-rali filatelisti planirati oko-li 4400 din za leto 1962, da vložijo v svoje albume po eno od vsake predvidene iz-daje.

Serija znakov za 15-letnico UNICEF

Petek, 15. decembra 1961

Radio Trst A
7.30: Jutranja glasba in ko-ledar; 11.30: Soplek slovenskih pesmi; 11.45: Vrtjak, pisani odmevi naših dni; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po želji; 17.00: Za prijeten uvod igra orkester Alberto Samanin; 19.15: Pesni; 19.45: 15-letnica po ra-diu - spopolnjevalnik; 18.15: Umetnost, književnost in pri-reditve; 18.30: Idradano Piz-zetti; Benigni; 19.00: So-la in vraga; 19.15: Ivan Theu-er; 19.45: Glasbeni ka-leidoskop; 20.00: Sport; 20.30: Gospodarstvo in delo; 20.45: Portret; 21.00: Koncert opere glasbe; 22.00: Novela 19. stoletja; Lu-gi; Gualdo; «Narciso»; 22.30: Romantika; Sonata; Schubert; Sonata št. 21 v B-duru; 22.55: Big band Buddyja Bregmana.

Trst
12.25: Tretna stran; 14.20: Tržški skladatelj; Michele Eulambio; 14.40: Orkester Fran-ca Vallisneria; 15.10: Koncert pianista Angela Kessiglova.

Koper
6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za do-bro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba po želji; 13.40: Tri skladbe - trije zbori; 14.00: Vedro in popularno; 14.30: Operetne melodije; 15.15: Zabuvalna glasba; 15.30: Doma-če aktualnosti; 15.40: Glasbe-na medijara; 16.00: Glasovi in orkestri; 16.30: Današnje te-ma; 16.40: Skladatelj Slavon-ski; 17.40: Prijetne melodije; 18.00: Prenos RL; 19.00: Kvin-ter Art; Yan Damm; 19.30: Prenos RL; 22.15: Jacksonove skladbe; 22.35: Večerna komo-ralna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program
6.30: Vreme na ital. morjih; 8.30: Omnibus; 10.30: Radijska Sola, nato nadaljevanje Omni-busa; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Povejke; 15.15: Poje Nila Pizzi; 15.30: Teta; an-gleske; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Program za mlajše; 16.30: Orkester Bas-so-Valdambri; 17.20: Sopranista Poble, tenorist Antonio Gas-bi; 18.30: Enotni razred; 19.00: Oddaja za delavce; 19.30: Film-ke in gledališke novice; 20.00: Glasbeni album; 21.00: Simfo-nični koncert.

II. program
9.00: Jutranje vesti; 10.00: Glasbeni program; 11.00: Glas-ba za vas, ki delate; 14.00: Na-si pevi; 15.00: Posvečeno Ha-roldu Harleju; 16.00: Program ob štiri; 17.00: Bajetne skla-dbe; 17.30: Kvartet Cetra; 20.30: Gran gala; 21.45: Pesmarica Canzonissima; 22.15: Dokumen-tarji; Ribolov v dolinah.

III. program
17.00: Skladbe Felixa Men-delssohna; 18.00: Najnovije interpretacije «Moby Dicka»; 19.30: Lutski koncert; 20.00: Orkester; 19.00: Tisoč let ita-lijanščine; 19.30: Nicola Por-pora; Simfonija št. 4; 20.00: Vaskovečev koncert; 21.30: La Fontanova enodjanka; «Au-gusta»; 22.10: Portret Fau-sta Nicolajev; 22.30: Na pro-gramu Campora in Lull.

Slovenija
8.05: Zabuvalni zvoki; 8.30: Ju-tranica pihal in trobil; 8.55: Pio-nirski tednik; 9.25: Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.15: Kar radi poslušate; 11.00: Partizanske pesmi; 11.15: A. Bier-

KO BOMO ISKALI DARILO ZA OTROKE...

Knjigarne in knjižnice nudijo res velikansko možnost izbire

Tudi v Tržški knjigarni je vedno na izbiro mnogo mladinskih knjig

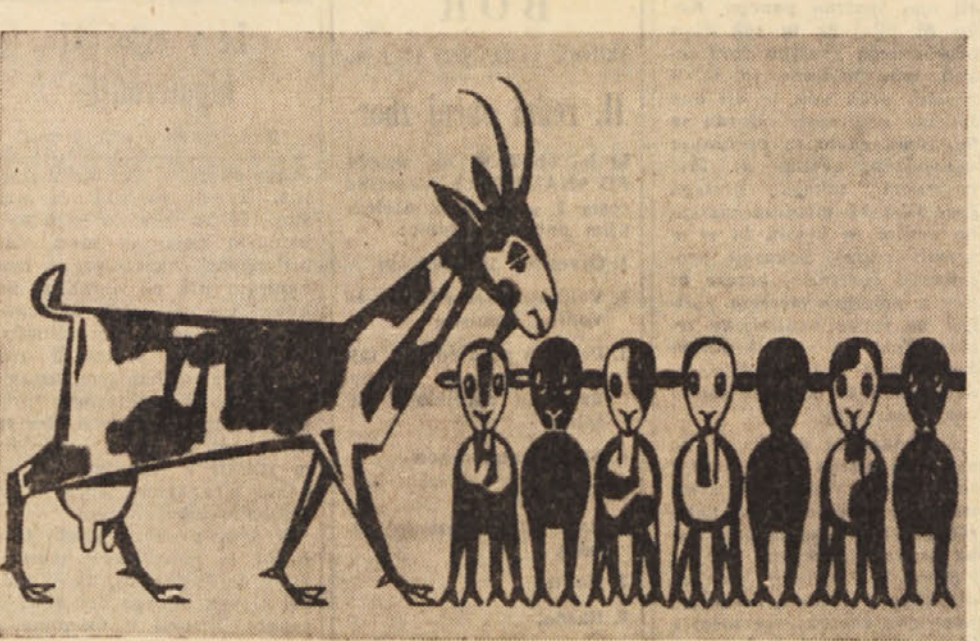
Potrebno je, da od časa do časa opozorimo na celo množico knjig, ki so vsako leto na razpolago staršem, da jih nabavijo in z njimi razveš-čijo svoje otroke; take, ki se ne znajo brati, pa tiste, ki so si to prvo učeno že pridobili, kakor tudi ostale, ki se gojijo po arenejšem bra-nju.

Za vse te potrebe skrbi predvsem založba Mladinska knjiga v Ljubljani, ki v svojih številnih zbirkah nudi vsega na pretek. Za predlo-žke otroke je Knjižnica «Naj-dijojca». To so knjižice, kjer otrokom govori predvsem si-ka, kolikor pa je besedila, ga mora pač prebrati mama ali očka, ki jima je na ta način pravzaprav delo olajša-eno, ko otrok od njih zahte-va vedno novih pravljič. V rokah imamo knjižico «Volk in se-merno kozličec». Kratka zgodba je prevedena iz ru-sine, ilustriral pa jo je Jo-že Centa, ki je volka narisal s krvavim nožem za pasom, kozličke pa s strašno modri-m obraz. Isti ilustrator je sodeloval pri drugi knjižici, ki ilustriral je koruško ljud-sko pravljičico «Hvaleni med-ved».

Kemija Prunkova je kot ilustrator sodelovala pri knjižicah «Hop» čez planke, na gankah in «Mi pa hlebe-ke pečemo». Uganki v prvi knjižici je zastavila še po-kojnalec prijateljske mladosti Komanova, avtor druge knjižice pa je pesnik Gustav Strniša.

Marlenka Stupica je mo-žeče posebno poznana po ilustracijah knjig za otroke. Med zadnjimi knjižicami v zbirki «Najdijojca» je knjiž-ica «Majhna sem bila», v ka-teri je ilustriranih pet drob-nih pesmic.

Za tiste, ki že znajo sami brati, pa je Knjižnica «Cebe-lica», v kateri je izšlo že o-rozko 70 zvezkov. Seveda so morale nekatere vedno pri-ljubljene pravilnice iziti po-novno, kot na pr. «Rdeča ka-mica» in «Snežulčica». In prav Marlenka Stupica je il-lustrirala «Snežulčico».

Jože Centa: ilustracija iz slikanice «Volk in sedmero kozličec»

tor je Ceh Karel Svobinsky. Ivo Seljak je pa moral il-lustrirati mongolsko narodno pravljičico «Tri hčere». Poleg pravljič pa mlade čitatelje zanimajo tudi take zgodbe, kot je Slanka Krušnika «Pod-mornica na suhem». Ta pod-mornica je znana partizan-ska ilegalna tiskarna.

Tako «Najdijojca» kot «Ce-belica» ureja Kristina Brenkova, ki ima ogromnih sku-snjav pri izbiranju knjig za otroke. Krasno slikanico «Me-denjaka hišica», za katero je napisal besedilo v češčin-i František Hrubin, pa je Brenkova sama prevedla. Z il-lustracijami Rože Piščanec je

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Imate ambiciozne načrte, toda da-nes jih pustite ob strani. Zau-panje drage osebe vam bo v izdatno pomoč. Zdravje urav-novešeno.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Mnogo problemov bo treba danes reševati, toda le malo jih boste rešili. Zavist sodelavcev naj vas ne moti. Prijeten večer.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Znašete se zadovoljiti tudi z manjšimi uspehi. S prevelikim tveganjem lahko mnogo izgubi-te. Zanimivo srečanje.

RAK (od 23.6. do 22.7.) S pra-vočasnim prevzemom novih na-log se bo vaš gnetni položaj izboljšal. Storitve vse kar je v

nastala zares lepa slikanica, ki je bo vsak otrok vesel. V «Cicibanovi knjižnici», ki jo tudi ureja Kristina Brenkova, je izšla slikanica Vide Brest (besedilo) in Me-litie Vovk-Stih (ilustracije) «Ptice in grm». Zelo lepa je tudi poljska slikanica «O žabcih v rdečih kapicah», ki jo je napisala Helena Bech-lerova in prevedla Sonja Kos. Podoba je za naslikal poljski slikar Jerzy Stokowski. Pra-vo dragocnost v tej knjižici pa predstavljata knjiga «Cez goro k očetu» in To odloomek iz potopisa Prežihovega Voranca «Gospodstvo poljske». Ta zgodba se dogaja

v boščinji noči 1932, ko je Prežihova žena z obema hčer-kama potovala čez mejo v hribih in snegu k možu v Celovcu. Knjižica je ilustriral Miklavž Omerca, ki je s svojimi slikami dodal svoj delež za prelopo izdajo. V tej zbir-ki je izšel še drugi tekst Prežihovega «Proi ma», na katerega smo v našem listu že opozorili pred časom.

Tu smo kar tako našli nekaj knjig. Če pa stopite v Tržško knjigarno (Ul. sv. Frančiška 20), jih boste našli še toliko drugih. Seveda pa si bomo v kratkem ogledali še kakke druge knjige za ne-koliko starejše čitatelje.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Lahko se zanesete na dobrega prijatelja, če potrebujete stro-kovno pomoč. Navezava novih simpatičnih znanstev. Glavobol. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nihčevar ne boste mogli na-praviti brez pomoči vplivnih o-seb. Srednje ure v krogu druž-ine. Odlična fizična kondicija. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Kar storite sami, vam bo dalo

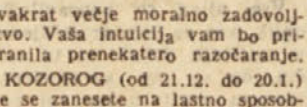
dvakrat večje moralno zadovolj-stvo. Vaša intencija vam bo pri-hranila prenekatere razočaranja. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če se zanesete na lastno sposo-bnost, ne odlašajte z neko akci-jo. Vaša osebnost se bo oboga-tila z novim pomembnim spozna-anjem.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Dosegli boste pomembne rezul-tate kljub pomankljivi pripravi-tenosti. Ne povzročajte krivice mladim članom družine.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Kake-šen koli naj bo cilj vaših ori-zadevanj, naj jih vedno vodijo poštenost in pravičnost. Neopra-vljena vzemirjenost.

vaši moči za ohranitev harmo-nije v družini. LEV (od 23.7. do 22.8.) Vaše pobude bodo natele na dober sprejem pri nadrejenih. Neka simpatija se utegne približati lu-bezni. Zdravje dinamično. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Neke neuprte naloge se je treba lotiti z znanstveno do-rozgo. Upoštevajte nezaintere-sirane nasvete ljubljene osebe.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Lahko se zanesete na dobrega prijatelja, če potrebujete stro-kovno pomoč. Navezava novih simpatičnih znanstev. Glavobol. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nihčevar ne boste mogli na-praviti brez pomoči vplivnih o-seb. Srednje ure v krogu druž-ine. Odlična fizična kondicija. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Kar storite sami, vam bo dalo

(Nadaljevanje na 4. strani)

Goriško-beneški dnevnik

Zborovanje in protestna manifestacija stavekajočih uradnikov CRDA v Trzinu

Stavkajoče je sprejel goriški prefekt - Kolona avtomobilov je za pol ure ustavila promet v Trzinu

Stavka uradnikov trziške ladjedelnice CRDA traja sedaj 116 delovnih ur in postaja vedno ostrejša. Včeraj so se uradniki zbrali na enotnem zborovanju, na katerem je govoril v imenu vseh sindikalnih organizacij tajnik CIGL Marinelli. Po zborovanju so se uradniki zbrali v avtomobilih in so približno za pol ure ustavili v Trzinu vse promet.

Nato se je kolona sestavljala iz 60-70 avtomobilov usmerila proti Gorici. V začetku so vozili velike napise, s katerimi so obrazložili razloge za sindikalno akcijo. Po glavnih goriških ulicah je kolona vozila zelo počasi in vsi so priskrbeli na avtomobilske hupe, tako da je prišlo do svojevrstne manifestacije.

Celotna kolona se je nato odpravila pred prefekturo, kamor se je odpravila delegacija predstavnikov prizadetih uradnikov, ki so spremljali sindikalni predstavnik Bergamini. Pred prefekturo so se ustavili na CIGL, Marinelli pa je spregovoril v imenu vseh sindikalnih organizacij. Njegova besedila so bila zelo ostrejša, saj so vsebovala zahteve za odpravo sindikalne akcije. Po glavnih goriških ulicah je kolona vozila zelo počasi in vsi so priskrbeli na avtomobilske hupe, tako da je prišlo do svojevrstne manifestacije.

Prefekt je podčrtal, da gre za zelo ozko stavo in zagotovil, da se bo interesiral v Rimu pri ministrstvu za državne zadeve, če bi bilo mogoče najti stično točko in prirediti pogajanja.

Predvidevajo, da se bo protestna manifestacija prizadele uradnikov danes nadaljevala in da bo prišlo do podobne manifestacije v Trstu.

Danes spet reden pouk na vseh šolah

Uspešen zaključek 2-dnevne stavke profesorjev in učiteljev

Na sestanku v dvorani Petrarca, ki so ga organizirale 4 organizacije, so obsodili stališče SINASCCEL in vsedržavne obveščevalne organe, ker so neobjektivno poročali o stavki

Danes popoldne so se zaključila stavka profesorjev in učiteljev, ki je trajala dva dneva. Poziv na stavko so se tudi včeraj v velikem številu odzvali profesorji slovenskih in italijanskih srednjih šol.

Cepprav sindikalna organizacija osnovnošolskih učiteljev SINASCCEL in pozvala svojih članov, naj sodelujejo v vsedržavni stavki šolnikov, da bi dosegli od vlade priznanje pravice do prejema začasne dopolnilne doklade, je tudi precejšnje število učiteljev sodelovalo v tej enotni borbi šolnikov.

Od 47 učiteljev in učiteljic, ki poučujejo na slovenskih šolah na Goriškem, jih je večera stavka 12.

Ob 11 dopoldne je bilo v dvorani Petrarca, ki so jo organizirale štiri pokrajinske organizacije šolnikov, in sicer SNASE, SA SMI in SNSM. Udeležili so se ga številni šolniki, ki so s glasno sprejeli resolucijo, v kateri poudarjajo popoln uspeh stavke in obsojajo vladno neobjektivnost do pravičnih zahtev šolnikov. Obenem obsojajo nerazumljivo stališče voditeljev sindikata osnovnošolskih učiteljev SINASCCEL.

Podaljšanje urnika gostinskih obratov za praznike

Pokrajinska zveza trgovcev obvešča tiste svoje člane lastnike javnih lokalov, ki bi hoteli dobiti dovoljenje za podaljšanje urnika v svojih lokalih za božične praznike, Novo leto in Tri kralje, da naj pripravijo prošnjo v tem smislu na goriško kvesturo. Prošnjo je treba spisati v dveh izvodih, od katerih naj bo eden na kolkovanem papirju za 100 lir, drugi pa na navadnem papirju.

Lastniki javnih lokalov, ki imajo svoj obrat v goriški občini naj izročijo tako prošnjo direktno na kvesturo. Lastniki javnih lokalov po drugih občinah na Goriškem pa naj vložijo prošnjo pri krajevnih policijskih komisariatih ali pri krajevnem poveljstvu karabinerjev.

Zimski urnik javnih lokalov

Pokrajinska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da stopi za čas od 1. novembra 1961 do 14. maja 1962 v veljavo naslednji urnik za javne lokale:

V Gorici in v vseh podružničnih občinah se bodo javni lokal odprli ob 6. uri zjutraj. Zavornice: 1. restavracije, gostilne, kavarne, bari in prodajalne brezalkoholnih pijač; a) v Gorici, Gračacu in Trzinu se zapirajo ob 24. uri; b) v goriških predmestjih in po drugih občinah na Goriškem.

Skupno stališče svetovalcev KPI in PSI

Zahtevajo vzpostavitev stikov med obmejnima občinskima upravama

Predstavniki Gorice in Nove Gorice naj uresničijo pobude, ki se tičejo koristi obeh strani

Občinski svetovalci KPI in PSI so poslali goriškemu županu pismo, v katerem ugotavljajo, da je, zahvaljujoč se pristranim dvostranskim stikom med Italijo in Jugoslavijo in izvajanju mirovnega sporazuma, ma od leta 1955, Gorica pričela opravičati svoje naravno funkcijo središča med dvema sosednjima državama, med katerima se razvija promet in trgovina. Zaradi svojega položaja se Gorica lahko s pridom vključi v delno dogajanje, ki ga podpirajo politični in gospodarski krogi. Le ti so obenem prepričani, da bi se morale za kakršne koli žrtve, ki bi jih napravila Gorica (železniška zveza Trst - Videm - Avstrija, ki bi se izognila Gorici, gradnja avtomobilske ceste Trst - Beneška, Italijeke v Ronkah itd.) dobiti kot protivedno neskladnostjo pri prosti, konkurenčni skladu id. Zaradi tega so svetovalci mnenja, da bi morala Gorica znova postati, upoštevajoč zgoraj navedeno, tradicionalno središče trgovskih in ekonomskih dejavnosti med Soško in Vipavsko dolino. Da bi se lahko dosegel ta cilj, je treba poiskati primerne poti in načine.

Upoštevajoč zgoraj navedeno, svetovalci sprajajo župana, če ne namerava predlagati sestanka s predstavniki občinske uprave v Novi Gorici, da bi skupno preučili in na najboljši način uresničili pobude skupnega interesa, kot so na primer gradnja avtomobilske ceste Palmanova - Gorica - Ljubljana, odprta na daljinskih obmejnih prehodih (v Ul. sv. Gabriela), znižanje cestnin na prehodu 1. kategorije pri Rdeči hiši, reševanje vprašanj, ki se tičejo kmetijske, okrajne obmejnega prometnega turizma, kulturnih odnosov. Vse te pobude pa bi morale razširiti tudi na ostale kraje naše dežele.

SPORT

Pred II. občnim zborom športnega združenja Bor

V preteklem letu, ali bolje rečeno od zadnjega občnega zbora, smo veliko slisali in čitali o športnem združenju BOR. Časopisi so vsak teden objavili kak članek ali vsaj samo navedli vest, da so člani združenja bolj ali manj uspešno nastopili v tej ali oni športni panogi v Trzinu, Gorici, Ljubljani na Jelenicah, itd.

Nocoj bo drugi redni občni zbor združenja: člani in prijatelji Bora se bodo zbrali v prostorih PD Škamperle in skupaj pregledali delovanje in uspehe združenja ter se pogovorili o bodočem delovanju. Odborniki in načelniki oddelkov bodo podali obširna poročila o vsem, kar je bilo storjenega v zadnjem letu. Zato nima smisla spuščati se v podrobnosti, ki jih bo lahko vsak slisal nocoj.

V zbornih vrstah je bilo omenjeno, da zanimanje mladine za združenje narašča iz dneva v dan. To niso gole besede. Kdor se hoče prepričati, da je to trditve resnične, naj stopi v dvorano med katerokoli tekmo, pri kateri sodelujejo Borovi člani, na se bo na lastne oči in ušesa prepričal, koliko slovenske mladine se zanima za šport in za mlade Borove športnike.

Tudi število članov, oziroma aktivnih športnikov se je povečalo. Čemu ta razlika in izražanje? Enostavno: članstvo Bora ni vezano na starost ne na športne sposobnosti. Kakor vsako športno združenje, ima tudi Bor svoje aktivne člane - nastopajoče športnike in člane, ki ne nastopajo. Kam bi pa prišli, če bi vsak človek, ki se zanima za šport, moral tudi nastopati v raznih športnih panogah? In kaj bi se zgodilo, če bi smeli biti člani športnega združenja samo tekmovalci? Niti prvo, niti drugo ni mogoče, zato ima tudi Bor v svojih vrstah tekmovalce in netekmovalce.

Posebno veliko je število aktivnih športnikov, ki bi se hoteli vključiti v vrste Borovih tekmovalcev, a se do danes žal niso mogli. Naša podružna mladina se do danes ni mogla uvrstiti med Borove igralce zato, ker je delovanje organizacije omejeno na mesto. Zakaj? Ker nima dovolj vidljivosti.

Mladinci okoliških vasi so nas povabili, oziroma prosili, da bi organizirali to ali ono sekcijo v njihovi vasi. Sklicali so tudi sestanke, na katere so povabili predstavnike Bora, da bi se pogovorili, oz. ustanovili take sekcije. Toda tu so nastopile prve težave: mladine je dosti, volje še več, ni pa primernih prostorov, ni dovolj vadiateljev, niti sredstev, ki bi združenju pomagala delo. Tu bi morala prisločiti na pomoč prostovolna društva in nuditi mladincem vse možnosti športnega udejstvovanja.

Prostovolno društvo namreč bolje pozna možnosti udejstvovanja svojih mladih članov zato jim lahko odstopi družbene prostore in s tem omogoči obstoj te ali one športne sekcije. V vsaki vasi je kak starejši član, ki se je v mlajših letih bavil s to ali ono športno panogo. Kako bi bilo, če bi tak član prostovolnega društva zbral o kolik se mladina in jo v prostih urah učil te ali one športne umetnosti? Morda se bo komu zdelo to vprašanje neumestno, vendar ni. Pod vodstvom takega biserja športnika bi mladina najbrž našla in kmalu bi se v njenih vrstah pokazali sposobnejši športniki, katere bi Bor v polletnih mesecih pošiljal na razne vadiateljeve ture. Tako bi se v kratkem času razvil kader vadiateljev, domačinov, ki bi lahko redno vadieli naraščajo.

Na koncu se dotaknimo še najkrajnjega vprašanja združenja: finančnih sredstev. To vprašanje je namreč precej težko, in bi bilo treba najhitreje rešiti.

Športno združenje Bor je ustanovno s samostojnim finančnim, vzdržuje se torej s lastnimi sredstvi. Kakšna so

Tour de France 1962

Od Nancyja do Pariza v dvaindvajsetih etapah

Start bo 24. junija, konec pa 15. julija

PARIZ, 14. — Upravi časopisov, ki prirejata Tour de France to je "Equipe" in "Parisien Libere" sta danes objavili progno največje francoske kolesarske dirke za 1962. leto.

Tour z 22 etapami, se bo začel 24. junija in se bo zaključil 15. julija. Od 22 etap bodo tri na kronometer in 19 etap na dirko. Priveditelj se niso sestavili dokončnega sporeda kolesarske dirke bodnost za amaterske tekmovalce. Ve se samo, da se bo ta dirka začela 2. julija v Bordeuxu in da se bo zadnja etapa končala kot za profesionalni Tour 15. julija v Parizu.

Etape prihodnje kolesarske dirke po Franciji so sledeče:

1. etapa — 24. junija: NANCY - SPA (45 km)
2. etapa — 25. junija: 1. del: SPA - HERENTALS (138 km); 2. del: 24 km na kronometer za ekipe
3. etapa — 26. junija: BRUSSELS - AMIENS (212 km)
4. etapa — 27. junija: AMIENS - LE HAVRE (198 km)
5. etapa — 28. junija: PONT L'ÉVEQUE - SAINT MALO (216 km)
6. etapa — 29. junija: ST. MALO - DINARD - BREST (230 km)
7. etapa — 30. junija: QUIMPERT - NANTES (203 km)
8. etapa — 1. julija: 1. del: ST. NAZAIRE - LUÇON (156 km); 2. del: LUÇON - LA ROCHELLE (41 km na kronometer)
9. etapa — 2. julija: LA ROCHELLE - BORDEAUX (216 km)
10. etapa — 3. julija: BORDEAUX - BAYONNE (184 km)
11. etapa — 4. julija: BAYONNE - PAU (158 km)
12. etapa — 5. julija: PAU - ST. GAUDENS (205 km)
13. etapa — 6. julija: LUCHONS - SUPER BAGNERES (18 km na kronometer)
14. etapa — 7. julija: LUCHON - CARCASSONE (199 km)
15. etapa — 8. julija: CARCASSONE - MONTPELLIER (175 km)
16. etapa — 9. julija: MONTPELLIER - AIX EN PROVENÇE (185 km)
17. etapa — 10. julija: AIX EN PROVENÇE - ANTIBES - JUAN LES PINS (196 km)
18. etapa — 11. julija: ANTIBES - JUAN LES PINS - BRIANÇON (199 km)
19. etapa — 12. julija: BRIANÇON - AIX LES BAINS (205 km)
20. etapa — 13. julija: BORGAIN - LIGNE (64 km na kronometer)
21. etapa — 14. julija: LIGNE - NEVERS (228 km)
22. etapa — 15. julija: NEVERS - PARIZ (280 km)

Izpred okrajnega sodišča

Ko se je vračal domov so ga na meji aretirali

Nočni koncert pred kavarno Garibaldi, ki je pevce spravil na zatožno klop

Sodnik dr. Fabiani je spoznal vse tri za krive, da so motili s petjem in krikanjem nočni mir in je zato obsojil vsakega na 1.000 lir kazni in plačilo sodnih stroškov.

Branil jih je uradno odv. Munaf, državni tožilec je bil odv. Pascoli, zapisnikar Smet.

Skočil je iz II. nadstropja in si zlomil hrbtenico

Giuseppe Custrini iz Gorice, Ul. Brigata Ema 2, je dal že večkrat priliko časopisnim kronikarjem, da se je ukvarjala z njim. Dejstvo je, da kadar spije nekaj več alkohola, ni več gospodar samega sebe in počenja dejanja, ki dajo milistina nevarnost. Tako je pred nekaj meseci s golo roko razbil šilo v nekem lokalju v Ul. Morelli.

Tudi prejšnjo noč je verjetno malo globlje pogledal v kozarec in potem ko se zaprl v vse javne lokale, se je potepal po mestnih ulicah. Nekaj po 3. uri ponoči so ga zaleteli orokini iz Ul. Nazario Sauri, ki so ob tisti uri patrulirali s kamioneto po mestu, kako je stal pred kavarno D'Airi v Ul. Crispi ter do dal nekakšen espoliarelo. Ko so prišli do njega, je bil kljub mrazu že v sami srajci in spodnjih hlačah.

Takoj so uvideli, da imajo opravka z nenormalnim človekom in so ga hoteli vzeti na svoje vozilo ter odpeljati domov. Ko pa je Custrini videl, se jim je iztrgal iz rok in jo ucvrl po Korzu navzdol. Ker so šli karabinjerji za njim, da bi ga prijel, se je zatekel v hišo, v kateri ima sedež uredništva Al Piccolos. Od tu je preskočil zid na dvorišču ter šel v sosedno hišo, ki ima številko 62 na Korzu Verdi, v zgornje nadstropje.

Ker so stanovalci v tej hiši menili, da gre za tatovo, bilo je okrog 3.40 ponoči, so začeli klicati na pomoč, kar je verjetno Custrini se bolj zmedlo. Ko je našel okno odprto, se ni prav nič nemišljal in je skočil skozi ter obeljal na trdem in ledenem tlaku.

Takoj so poklicali avto Zelenega križa, ki je ponesrečeno odpeljal v civilno bolnišnico. Tu so zdravniki ugotovili, da si je Custrini zlomil hrbtenico in hrbtenico ter da je nevarnost za njegovo življenje. Nudili so mu prvo pomoč, ga vsega odeli z mavcem in obdržali na zdravljenju za 60 dni, če bo toliko zadostovalo.

S priznanjem NBA

Elorde - Caprari za svetovni naslov

Dvojbo bo v soboto v Manili

MANILA 14. — National Boxing Association je popolno, ma spreminila mnenje glede veljavnosti dvojbo med Filipincem Elordejem in Italijanom Caprarijem za svetovni naslov lahek junior kategorije.

NBA je protivila dvojboju, ki se bo odigral 21. Povedati je treba, da sta si dva boksa v marčnem podobna. Oba se poslužujeta varijete obrambe in tudi njuna udarna moč je silovita. Elorde je priznal, da je Caprari odlični boksa, a se ga bo skušal, če bo seveda imel priložnost, izbiti s k. o.

Caprari pa je pripomnil, da bo napel vse sila in bo skušal priiti do naslova. Če bi ga Elorde premagal, tedaj, je se dodal Caprari, ne bo iskal nobenih izgovorov.

Čile-Madžarska 0-0

SANTIAGO, 14. — Drugo srečanje nogometne reprezentance Čile s reprezentanco Madžarske v državnem moštvo Čila se je končalo neodločeno brez gola. V prvem delu igre, med katero so bili madžarski branilci zelo ostri in večkrat tudi grobi, se je gostje samo branili in le tu pa tam skušali z nevarnimi protinapadi ogroziti vrata domačinov.

SPORTNO ZDRUŽENJE BOR

sklicuje za DANES 15. t. m.

II. redni občni zbor

- ki bo ob 20.30 na sedežu PD ŠKAMPERLE, Vrdeška cesta 7 v Trzinu, z naslednjim dnevnim redom:
1. Otvoritev in pozdravi
 2. Volitve predsedstva in volilne komisije
 3. Poročila predsednika, tajnika, blaginjskega, gospodarja in načelnikov oddelkov
 4. Sprememba pravil
 5. Diskusija
 6. Razrešnica staremu odboru
 7. Volitve
 8. Razno.

Le v »globoki hipotermiji«

(Nadaljevanje s 3. strani)

pravici da je v tej uri življenje. Hkrati pa tudi če ura stoji, če ne teče, če njen mehanizem časa ne meri, čas hiti naprej, hkrati pa se mehanizem ure ne obrablja, ne kviri in bo začel delovati, spet meriti čas, t. j. živeti, brž ko človek odstrani oviro, ki je mehanizem ustavljal. Če to s hipotermijo prenesemo na organizem, bo ta začel spet živeti, se izrabljati in starati v trenutku, ko ga bomo z anabiozo spravili iz »globoke hipotermije«.

V tem primeru gre do teoretiki — ponavljamo teoretiki — do skrajnosti, da bi mogel človek nekega dne sestiti v raketo, zdrveti v vseмирje z brzino, ki bi bila večja od svetlobne brzine, ali vsaj enaka svetlobni in bi se čez »kaklo teče« (seveda po njegovem štetju) vrnil na Zemljo in jo našel v enaki letih, kolikor je bil moč od doma, je na Zemlji minilo več milijard let, kolikor je bilo dovolj, da se je življenja polna in šele razvijajoča se Zemlja spremenila iz v mrtvo nebesno telo, kakršna je na pr. Luna.

Ponavljamo, da so nekatere gornjih hipotez bolj teoretične, včasih celo utopijske. Toda hkrati nam nakazujejo, kako težavno bo pot človeka proti drugim nebesnim telesom izven našega sončnega sistema in kako malo smo se doslej oddaljili od doma, in to kljub temu, da je Titov letni krožil okoli naše Zemlje in smo ob tem mislili, da je »človek z roko segel v nebo«.

(Nadaljevanje sledi)

ETTORE SPECOGNA:

Materialna kultura

v vaseh

Arbeč, Zapatok, Kal, Gorenja vas in Črni vrh v Nadiški dolini

Vaska družina nosi seno zase, včasih si najamejo tudi druge nosače (adileuce), moške in ženske. Grede že moške ali zori in ko prinejtraj ob briene, jih doma čaka »ekoslos« (zajtrik), »obi-jena«. Opoldne je »ejužna«, popoldne spoujnjaka in zvečer večerja.

Orodje, ki ga rabijo pri kosniji, je:

križ glaua zrna.

ŽELIEZA

4. »Osunjaks«, ki je lesen; notri je pa »oslas«.

5. Da sečejo »estaze« in »eostoge«, rabijo »eskieros«, da ga oklestijo, in da posečejo »anjšes«, rabijo »ekanjaks« in »eronejšos«. Sekira ima »etaporišes« ali »enasdos«.

Koso brusijo na tri načine:

1. »Kosišes« oprejo na tla na enem koncu, pri kosi pa oprejo na koleno in jo enabrusos.
2. »Koso brusijo ta na kolienes«. Kosišes sloni samo na levem kolenu in kosa štrli navpično navzgor. Koso držijo z levo roko na erobus, na sklepas jo pa brusijo z desno roko.
3. Kosišes je navpično, kosa pa na vrhu vodoravno. Koso držijo z levo roko in desno pa »oslos«. Tega načina ne rabijo v teh krajih, ampak kjer je raven svet.

Kosa se »oslošes« s snopom trave (sz dno pest trave) preden jo nabrusijo. Ko pokosijo travnik (sz posečejo trauo tu dni sanožeto), fantje obrišejo »koso« s travo in zaukajo (szaurišesjos) na ves glas, v znamenje veselja. Ko so vsi travniki pokoseni, je veliko veselje. Koso snamejo s kosišča in jo privežejo k njemu. »Osunjaks« (oselnik) zamaše s šopom dolge trave (sz zatkana), ki so jo posečeli v »ščetinis« (v mejniki). Trava se vzpenja s svojim klajsem visoko po hrbtu. Na koncu kosišča je drugi snop dolge trave, znamenje, da je konec kosnje (etrauo smo f'nis). Naslednjo nedeljo je »elikos«: tokrat postreže gospodinja s kuhinjskim cvrtim »štrukljijo« in z dobri vinom. Kdor prej konča kosnjo, pomaga drugim družinam (sz grejo pomata) brez vsakršnega plačila.

Ko se odpočijejo, pokosiše se »etouais« in jo znesejo domov, v senik (»klobat«), kakor so že prej suratinos.

6. Poljedelstvo

Teh pet vasi, ki jih obravnavamo, ima enjaves na krajih, ki jih imenujejo:

KAL: Dolenja njiva, dol na Dolin, Solarije, Pod Palog, Njuica, gor za Priesako, dol na Briego, dol na Urato (ur rat pomeni travnik), dol pod hišo, gor u Puoj, Lurenova bula, Brečič, Njuica, pr Patoce, dol na Perile, tan u Ravnem, dol na Op'ne, pr Kras, Staznice, Brea.

CRNI VRH: Uertna glaua, Njuic, Brea, Uogu, za hile-

uan, Kraj, Rupa, Dolina, Budrin, Laz, Pustile, Hlebišče, tan za Silepco.

ARBEC: za Frnažjo, u Do-be, na Plazo, u Lazo, na Gri-u, u Puoj, pod Jaurco, u Majonkini, pod Sliuam.

GORENJA VAS: Močilo, Uadonka, Solarije, Mašernove, pod Kostinjak, za Sli-ve, Podčeriešnje, Labor, pod Urtan, pod Poličico, Ločilo, Poličica, Planjava, Brieg, pod Ceucan, pr Pačale, na Paloze, za Ceucan.

ZAPATOK: na Briego, pod Poličico, za Križan, Uadnjak, pod Skalo, pod Cerienčan, u Lehie, na Postade, na Muruf, u Uoplaže, na Lazo.

Vse njive so nepravilnih oblik, ker so bile pridobljene v različnih dobah na ta način, da so na sorazmernem prostoru najprej sedali zid, da je bila njiva bolj ravna, nato donajali zemljo, ker je spodal labor in kamenje. Se sedaj ljudje vedno pripovedujejo, kako so v starih časih pridobivali njive njive in jih skrbno obdelovali, da so imeli dovolj hrane za celo leto. Zaradi ne-naravnega pridobivanja njiv, imajo lete različne oblike nepravilnih likov. Toda večina njiv ima približno pravokotno obliko.

V teh vaseh niso nikoli rabili pluga (sojen), ker je teren zelo strm. Če bi orali, bi šla zemlja na spodnji konec njive in na zgornjem bi je ostalo zelo malo. Njiva ima vsaj na spodnjem koncu ozeke pas (80-130 cm) neobdelane zemlje, kjer raste trava. Ta pas se imenuje »gru-ua«. Po njej hodijo, nanjo prinesejo plevel (»leščas«), ko epilevejo, poljski pridelek in ga stavijo na kupe, nato ga odnesejo domov v koshih. V teh krajih je prst ilovna, težka, zato dobro ohrani vlago. Vrhnja plast prsti je pa črna od hlevskega gnoja.

Gnojenje

Ko zapade sneg, se zberejo moški več družin in napravijo »eicstos« od gnojnikov do posameznih njiv. Vzamejo ukričljive lopate ter začno hoditi in tepati po snegu, da se strdi. Kjer je ga malo, ga zmečejo z drugih mest, da je čista povsod enakomerna. Prava umetnina je, ko gradi- lo mostove, kjer je kak potok ali zid. Od doma prinesejo »estaze«, jih položijo med bregova potoka ali iz zida v spodnjo njivo. Počez zalijo »arakes« (prekle), na vrh

še »esieršes« (koruzna stebila). Vrh vsega naložijo 20-30 cm stločenege snega, s krajši ali straneh, da ne bi sani (»elikes«) zdrkile s ceste.

V njivi »otriebojs« (skidajo) sneg s prostora, kamor bodo navozili gnoj. Iz senikov ali iz drugih shramb privečejo pred hišo »elikes« (sani) in jih pregledajo, ali nimajo kaj- ke okvare. Pred gnojnikom (»gnojokas«) napravijo prostor. Da lahko obračajo sani in nanje naložijo gnoj. Vozniki (»euzniks«) vozijo gnoj s sanmi, gnoj pa naklada na sani krepak moški, ki ima samo to opravilo. Če je cesta strma, dajo pod sani kosa veri- ga, da zavira. Vožnja gnojna traja več dni. Zadnja vožnja je vesela. Na kup gnojna naložijo še šop sena, ki ga navadno privežejo na vile, ki so navpično zasajene v kup gnojna. Če ni dosti snega, ali če ga ni v pozni zimi, znosi- jo gnoj na hrbtu v koshih v njive. Raznašanje je dosti bolj naporno nego razvaš- nje, ker morajo kmetje nositi po deset ur dnevno tla na njive, ki so po 15-20 mi- nut oddaljene. Pri tem delu je zaposlen več moških in žensk ter traja tudi več ča- sa. Gnojenje s pepelom ne

vzgor in zakrivajo gnoj. Za kopanje so določeni moški, redko kopljejo ženske (v nekaterih družinah v Črni vrhu). Ko je njiva prekopana, ali ko je prekopana ena »eprekapa«, pridejo ženske z motikami ter zidobijo zemljo, »epotacajo« in istočasno urede »elehs« razore. Tako uredijo, kadar je zemlja na delu, včasih celo utopijske. Toda hkrati nam nakazujejo, kako težavno bo pot človeka proti drugim nebesnim telesom izven našega sončnega sistema in kako malo smo se doslej oddaljili od doma, in to kljub temu, da je Titov letni krožil okoli naše Zemlje in smo ob tem mislili, da je »človek z roko segel v nebo«.

(Nadaljevanje sledi)